

สารน่ารู้-กฎหมายรอบตัว

นายพิษณุ ผาสุกมโน เรียบเรียง

เรื่องที่ ๒ ไม่ต้องกลัว! ถ้าเอาชื่อของตนไปใส่ระคนเป็นชื่อของห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ตนไม่ได้เป็นหุ้นส่วน

การเป็นหุ้นส่วนอยู่ในห้างหุ้นส่วนจำกัด มีกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติไว้เป็นพิเศษสำหรับเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ โดยบัญญัติไว้ในบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท หมวด ๓ ห้างหุ้นส่วนจำกัด มาตรา ๑๐๗๗ - ๑๐๘๕ มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ห้างหุ้นส่วนจำกัด มีหุ้นส่วนอยู่ ๒ ประเภท คือ

๑. หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด รับผิดไม่จำกัดจำนวนในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัด

๒. หุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด รับผิดจำกัดจำนวนตามที่ตนลงหุ้นไว้เท่านั้น

คำว่า “ชื่อ” หมายถึง ชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลด้วย แต่ไม่รวมถึง ส่วนหนึ่งส่วนใดของชื่อหรือพยางค์หนึ่งของชื่อ เว้นแต่ จะเป็นที่ยุติกันทั่วไปว่าเป็นคำเรียกขานของผู้นั้น (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๒๒/๒๕๓๖)

การที่จะต้องรับผิดหรือไม่ ในกรณีมีชื่อของตนระคนเป็นชื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น แยกพิจารณา ได้ ๓ กรณี

๑. สำหรับ หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด

ไม่ว่าจะใส่ชื่อของตนระคนเป็นชื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือไม่ ก็ต้องรับผิดเต็มจำนวนในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเหมือนเดิมอยู่แล้ว ดังนั้น ใส่ชื่อของตนระคนเป็นชื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดได้เลย

๒. สำหรับ หุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด

หากเอาชื่อของตนไประคนเป็นชื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด ก็จะต้องรับผิดต่อ

บุคคลภายนอกเสมือนเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด คือรับผิดเต็มจำนวนในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัด แต่ในระหว่างหุ้นส่วนกันเองยังคงรับผิดเช่นเดิม

แต่ก็ไม่แน่ว่าเสมอไป หากชื่อที่เอาไประคนกับห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของชื่อ หรือเพียงบางพยางค์ หรือชื่อเล่น ที่ไม่ทำให้เป็นที่รู้จักกันไป ทำให้หุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดรับผิดเพียงจำนวนตามที่ตนลงหุ้นไว้เท่านั้น

๓. สำหรับ บุคคลภายนอก

แม้จะยินยอมให้ใช้ชื่อของตนระคนเป็นชื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดก็ตาม แต่ก็ไม่มีผลตามกฎหมายให้ต้องรับผิดแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเสมือนเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดหรือหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๒๖/๒๕๔๘, ๔๕๓๗/๒๕๕๑)

แต่ระวังให้ดี! ใช้ได้เฉพาะแต่กรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดเท่านั้น อย่าไปแสดงตนว่าเป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือยินยอมให้ใช้ชื่อของตนระคนเป็นชื่อห้างหุ้นส่วนสามัญเป็นอันขาด เพราะผลตามกฎหมายจะเปลี่ยนแปลงไป จึงอาจจะต้องรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนสามัญนั้นเต็มจำนวน ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ เอกเทศสัญญา ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท หมวด ๒ ห้างหุ้นส่วนสามัญ มาตรา ๑๐๕๔

กรณีตัวอย่าง

ณนท์แต่งงานกับยี่หวา มีบุตรด้วยกัน ๑ คน ชื่อไข่ตุ๋น ต้องการจะตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัดขึ้นมาแห่งหนึ่งเพื่อให้เป็นกิจการของลูกทำธุรกิจต่อไป จึงได้จดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัดขึ้นโดยมีผู้ถือหุ้น ๒ คน คือ ณนท์ เป็น

หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดและเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ส่วนยี่หวา เป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด โดยใช้ชื่อว่า “ห้างหุ้นส่วนจำกัด หวาไข่ตุ๋น” ดังนี้

ณนท์ จะต้องรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดไม่จำกัดจำนวน

ยี่หวา จะรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเพียงเท่าที่ลงในหุ้นเท่านั้น

ไข่ตุ๋น ไม่ต้องรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดแต่อย่างใด

